

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2022-2023 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI
Sınavla Öğrenci Alacak Ortaöğretim Kurumlarına
İlişkin Merkezî Sınava Yönelik
Ekim Ayı Örnek Soruları
(SÖZEL BÖLÜM)

- Bu kitapçıkta toplam 25 soru bulunmaktadır.
 - Türkçe : 10 soru
 - T. C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük : 5 soru
 - Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi : 5 soru
 - İngilizce : 5 soru

Türkçe Örnek Soruları

1. Aşağıda üç farklı sözcüğün anlamı verilmiştir.

- Bir kimse veya nesnenin başka bir kişi veya şey üzerindeki gücü, tesir
- Bir yazıyı meydana getiren harf ve işaretlere bakıp bunları çözümlmek veya seslendirmek
- Büyük bir hayranlığa yol açan

Bu sözcüklerin verilen anlamlarda kullanıldığı metin aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şu anda gözleriniz beyaz bir kâğıt üzerine yazılmış siyah renkli, kimi düz, kimi eğimli çizgilerden oluşan şekiller üzerinde dolaşıyor ve onları satır satır tarıyor. Bu basit şekilleri algıladığınızda beyninizde olağanüstü bir değişim gerçekleşiyor ve bu değişimin etkisiyle hayal dünyanızda yepyeni bir yolculuğa çıkıyorsunuz.
- B) Okumanın beyinde ne tür etkileri olduğunu öğrenmenin beklentisi içine girdiniz. Belki de daha önce üzerinde hiç düşünmediğiniz bir konu hakkında bir şeyler öğrenecek olmanın heyecanını hissediyorsunuz. Bu heyecanla beyaz kâğıt üzerindeki gelişigüzel çizgi veya şekillerin zihninizi bir anda bambaşka dünyalara götürmesi olağanüstü değil mi?
- C) Üzerinde hiç düşünmeden, doğal olarak gerçekleştirdiğimiz okuma işlevi beynin olağanüstü başarılarından biridir. Okuma, gözlerin yazıyı algılamasıyla başlar. Örneğin bu satırları okurken gözleriniz sayfayı soldan sağa ve saniyede dört beş defa tekrarlanan kısa süreli duraksamalarla taradı.
- D) Bir yazıyı okurken gözümüz ilk bakışta sadece bir veya iki kelimeyi net algılayabilir. Bu nedenle bir satırın ortasındaki kelimeye odaklandığımızda o satırın başındaki ve sonundaki kelimeleri görürüz ama okuyamayız. Her bir kelimeyi, gözümüzdeki kasımlı hareketin etkisiyle netlik alanının merkezine getirdiğimizde okuma gerçekleşir.

2. (I) Basketbola benzer ilk oyunun Amerika'da Kızılderililer tarafından oynandığı belirtilmektedir. (II) Kızılderililerin oynadığı bu oyunda, yaklaşık 3 m yükseğe monte edilen bir sepete top atılır ve her sayıdan sonra sepette elle çıkarılırdı. (III) Basketbolun bugünkü durumuna gelmesindeki ilk bilinçli çabalar, Beden Eğitimi Öğretmeni James Naismith tarafından 1891'de başlatılmıştır. (IV) Kış döneminde koşucuların sakatlanmalarını önlemek amacıyla yardımcı antrenman olarak yapılan basketbol, kısa bir sürede geniş kitlelerin ilgisini çekmiş ve zamanla popüler spor dallarından biri hâline gelmiştir.

Basketbolun anlatıldığı bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, en ilkel şeklinin kimler tarafından oynandığı anlatılmıştır.
- B) II. cümlede, ilk olarak nasıl oynandığıyla ilgili bilgi verilmiştir.
- C) III. cümlede, günümüzdeki şekline gelmesinde emeği geçen öncüden bahsedilmiştir.
- D) IV. cümlede, ortaya çıkmasında koşucuların önemli bir katkı sağladığından söz edilmiştir.

3. Uykusuz kalmanın, yüz ifadelerini anlamlandırmaya etkilerini inceleyen bilim insanları bir deney gerçekleştirdi. Deneyde grup üyeleri, bir gece boyunca çok az uyudular. Bir hafta ara verildikten sonraki geceyse 8 saat yani yeterli süre uyudular. Bu iki uygulamanın yapıldığı gecelerin sabahlarında grup üyelerinden, farklı duygu ifadelerini içeren insan yüzü görsellerini değerlendirmeleri istendi. Katılımcılar, görsellerine baktıkları kişileri güvenilirlik ve mutluluk durumlarına göre sınıflandırdı. Çok az uyudukları gecenin sabahında baktıkları görsellerdeki insanları olduğundan daha güvenilir ve mutsuz olarak değerlendirdiler. Araştırmacılar, bu durumun insanlarla iletişimi olumsuz etkileyebileceği çıkarımında bulundu.

Bu parçadaki altı çizili bölümle aşağıdakilerin hangisine gönderme yapılmıştır?

- A) Kişilerin mutlu olduklarında çok fazla uyumalarına
- B) Uykusuz kişilerin, insanları tarafsız değerlendirmemesine
- C) İnsanların uyudukları sürenin yeterli olmamasına
- D) Bir süre hiç uyumayan insanların uyku düzeninin bozulmasına

4. Sevgili Okurlarımız,

Dergimizin bu sayısında ülkemizdeki denizlerde yaşayan canlılar, yuvadan düşen yavru bir kuş bulursanız yapmanız gerekenler, atmosfer optiğinin neden olduğu gök olayları, doğadan elde edilen boyalarla ilgili dikkat çekici yazılar bulacaksınız. Ayrıca yaz mevsiminin etkisini iyice hissettirdiği bu bunaltıcı günlerde heyecanla izlenen ve oldukça estetik hareketlerin yapıldığı bir su sporu olan "atlama"yı tanıyabileceğiniz yazımızın ilginizi çekeceğini düşünüyoruz. Tabii ki hem eğlenip hem öğrenebileceğiniz pek çok etkinlik de sayfalarımızda yer alıyor. Eklerimizde bu ay, hayvanlarla ilgili mesleklerden bazılarında yer verdiğimiz bilgi kartları ve çıkartmalı bir poster bulunuyor. Çıkartmalardaki canlıları, poster üzerindeki denizlerimize yapıştırabilirsiniz. Ancak öncelikle bu canlıların hangi denizlerimizde yaşadıklarını biraz araştırmalısınız.

Bir derginin sunuş yazısından alınan bu parçadan hareketle aşağıdaki başlıklardan hangisinin bu dergide yer alması beklenmez?

- A) Atlama Havuzunda Antrenmandayız!
- B) Buzul Erimesinin İnsanlara Etkisi
- C) Hayvanlar Nasıl Muayene Edilir?
- D) Atmosferdeki Gazların Renkli Oyunu

5. (I) Ormanda uçan bir kuş sürüsüyle karşılaşmak çoğumuz için doğal bir durumdur. (II) Peki, sürü hâlinde uçan insansız hava araçları bir anda karşınıza çıksa ne düşünürdünüz? (III) Çin'deki bir bambu ormanında test edilen insansız hava araçları, önceden konumları bilinmeyen doğal engellerin bulunduğu bir ortamda uçuş gerçekleştirdi. (IV) Bilim insanları bu çalışmada, ağaçların çok sık olduğu ormanlarda bile sorunsuz uçabilen kuş sürülerinden esinlendiklerini belirtti.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Üstelik bunu hem engellere hem de birbirlerine çarpmadan yapmayı başardı." cümlesi getirilirse parçanın anlam akışına uygun olur?

- A) I B) II C) III D) IV

6. Ben ki atalarımın sözünü kulağıma küpe ettim. Çünkü bilirim ki tecrübe eden, her birimizden daha bilgilidir. Görüp geçiren, bir tutulur mu kendi kabuğuna kapanıp kalanla? Tutulmaz elbet! Gel, sen sözümü yabana atma; altın ile bir tut bilge kelamını. Âlimin sözü bilgisiz için göz olur. Dinlemeyi bilersen bak nasıl açılacak gözün, kulağın ve ruhun. Dilin daima tatlı, gözün pek olsun. Kulağın çift, ağzın tek olsun.

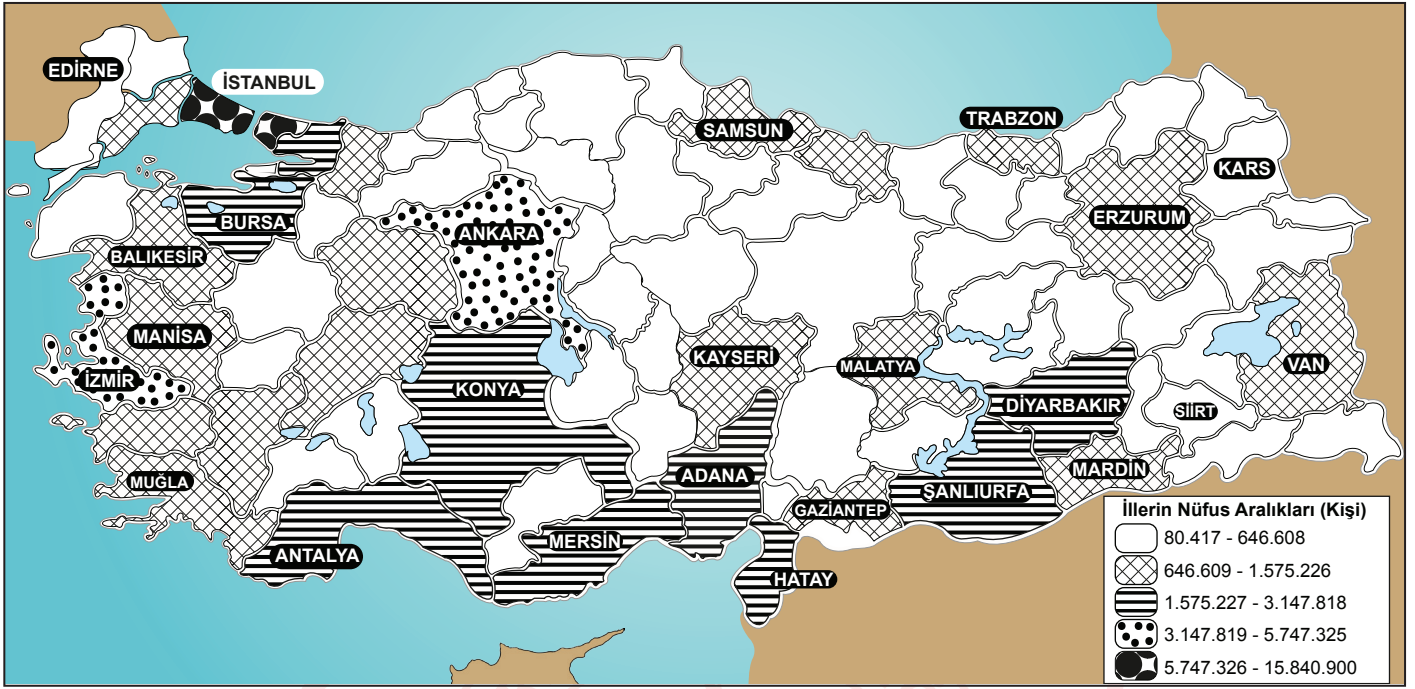
Bu parçada,

- I. Âlim unutmuş, kalem unutmamış.
II. Az söyle, çok dinle.
III. Ulu sözü dinlemeyen, uluyakalır.

atasözlerinden hangilerinin içeriğiyle örtüşen öğütler verilmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III D) II ve III

7. Aşağıda Türkiye'deki bazı illerin 2021 yılındaki nüfusları hakkında bilgiler içeren bir görsel verilmiştir.

Bu görselden,

- I. Erzurum nüfusunun Edirne nüfusundan fazla olduğu
- II. Kars nüfusunun artma eğiliminin Konya'dan az olduğu
- III. Nüfusu 5 milyonu geçen üç il bulunduğu

çıkarımlarından hangilerine kesin olarak ulaşılır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III

8. I. Dalgalar kıyıya her vurduğunda bu borulara dolan su ve havanın etkisiyle titreşim oluşuyor.
II. Dalga sesi, doğanın en güzel melodilerinden biri olabilir.
III. Böylece her bir dalgaya özgü, eşsiz melodiler kıyı boyunca dinlenebiliyor.
IV. Dalgaların uyum içindeki hareketlerinin oluşturduğu sestən esinlenen bir mimar bir deniz orgu tasarladı.
V. Titreşimler, merdivenin en üstündeki boşluklardan farklı tınılarda sesler çıkmasını sağlıyor.
VI. Deniz orgu, kıyı şeridi boyunca yapılmış mermer basamakların altına gizlenen farklı yükseklikteki borulardan meydana geliyor.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulmak istenirse sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) II - IV - VI - I - V - III
B) II - IV - I - VI - III - V
C) IV - II - V - VI - III - I
D) IV - VI - I - II - V - III

9. Aşağıdaki görselde kamp ve doğa etkinliklerinde dikkat edilmesi gerekenler verilmiştir.

Aşağıdaki örnek durumlardan hangisi bu görselde dile getirilenlerden herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Yakup, nesli tükenme tehlikesi altında bulunan deniz kaplumbağalarının yaşam alanlarının uzağındaki bir bölgeyi kamp yeri olarak tercih etmiştir.
- B) Melis, kuş gözlemi için göl kenarında konakladığı bir hafta boyunca çöplerini büyük poşetlerde biriktirmiş, oradan ayrılırken bu poşetleri çöp toplama alanına bırakmıştır.
- C) Emre, yeni bir böcek türünün keşfi için geldiği ormanda ateş yakmamak için konservelerle beslenmeyi tercih etmiştir.
- D) Ayçin, arkadaşlarıyla gerçekleştireceği dağ tırmanışından önce konaklayacakları kamp yerinin konumunu ailesine göndermiştir.

10. Nüzhet Toydemir Gökdoğan, Türkiye'nin ilk kadın dekanı unvanıyla 1950'li yıllarda İstanbul Üniversitesinde Astronomi Kürsüsünün başına geçti ve sonrasında Türk Astronomi Derneğini kurdu. 1980'li yıllarda emekli olana dek gerçekleştirdiği araştırmalar, gerekse yetiştirdiği öğrencilerle Türkiye'de gök bilimin gelişmesine büyük katkı sağladı. Nüzhet Toydemir Gökdoğan; Cahit Arf, Mustafa İnan ve Nazım Terzioğlu ile birlikte Türk Matematik Derneğini de kurmuştur.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine uyulmamasından kaynaklanan bir noktalama yanlışı yapılmıştır?

- A) Tekrarlı bağlaçlardan önce ve sonra virgül konmaz.
- B) Özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme ekleri kesme işaretiyle ayrılır.
- C) Kurum, kuruluş, kurul, birleşim, oturma ve iş yeri adlarına gelen ekler kesmeyle ayrılmaz.
- D) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına virgül konur.

CEVAP ANAHTARI

TÜRKÇE

1. B
2. D
3. C
4. B
5. C
6. D
7. A
8. A
9. D
10. A

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

1. D
2. D
3. A
4. A
5. B

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

1. B
2. D
3. C
4. A
5. C

YABANCI DİL (İNGİLİZCE)

1. C
2. B
3. D
4. A
5. B